

Teijamari Laasonen-Balk vaalikelpoisuus aluevaltuustoon

Ahall 16.01.2023 § 17
6/00.00.01/2022

Valmistelija: Hallintojohtaja Janne Niemeläinen,
janne.niemelainen@pshyvinvointialue.fi

Teijamari Laasonen-Balk on valittu hyvinvointialueella yleisten palveluiden toimialalalla erityispalveluiden palvelualueella mielenterveys- ja hyvinvointipalveluyksikön johtajaksi. Palveluyksikön toimintakulut ovat noin 40 M€ / ulkoiset kulut ja 53 M€ / ulkoiset+sisäiset kulut.

Hyvinvointialuelain 77 §:n mukaan vaalikelpoinen aluevaltuustoon ei ole:

1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi hyvinvointialuetta koskevia valvontatehtäviä;

2) hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka toimii aluehallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen tai hyvinvointialueen liikelaitoksen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;

3) hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun hyvinvointialueen palveluksessa olevaan henkilöön;

4) hyvinvointiyhtymän jäsenenä olevan hyvinvointialueen aluevaltuuston osalta hyvinvointiyhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun hyvinvointialueen palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on kuitenkin vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Hallituksen esityksen (HE 241/2020 vp) mukaan lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä katsottaisiin olevan henkilön, joka vastaa lautakunnan tehtäväalueella jonkin tehtäväkokonaisuuden johtamisesta. Jos lautakunnan tehtäväalue olisi suppea ja sen hoidettavana olisi esimerkiksi vain yksi tehtäväala, voisi rajoitus koskea vain yhtä henkilöä, esimerkiksi tehtäväalan vastuuvirkamiestä. Jos toimielimellä sen sijaan olisi hoidettavanaan useampia tehtäväkokonaisuuksia, koskisi rajoitus kutakin eri tehtäväkokonaisuutta johtavaa viranhaltijaa siitä huolimatta, että kyseisiä tehtäviä hoitaisi yksi virasto, osasto tai vastaava.

Virasto- tai osastopäällikön lisäksi vaalikelpoisuuden rajoitus koskisi muitakin johtavia viranhaltijoita. Vaalikelpoisuuden rajoitus koskisi myös johtavaan tehtävään rinnastettavassa tehtävässä olevaa henkilöä, joka vastaa tietystä tehtäväkokonaisuudesta. Esimerkiksi viestintäpäällikkö, suunnittelupäällikkö, hyvinvointialueen lakimies, hyvinvointialueen kamreeri ja henkilöstöpäällikkö eivät olisi vaalikelpoisia aluevaltuustoon. Hallinnon rakenteet ja vastuualueiden määräytyminen ovat hyvinvointialuekohtaisia eikä rajoitusten edellyttäisi välttämättä toteutuvan kaavamaisesti samalla nimikkeellä toimivien henkilöiden kohdalla. Vaalikelpoisuus ratkaistaisiin kussakin tapauksessa henkilön tosiasiallisten tehtävien ja aseman, ei nimikkeen perusteella.

Jos tehtäväkokonaisuuden taloudellinen tai muu merkitys hyvinvointialueen organisaatiossa olisi vähäinen, tehtäväkokonaisuudesta vastaava henkilö ei olisi rinnastettavissa johtavaan viranhaltijaan ja olisi näin ollen vaalikelpoinen aluevaltuustoon. Vaalikelpoisuuden arviointi riippuisi tällöin siitä, miten hyvinvointialue on organisoinut tehtäviensä hoidon.

Hyvinvointialuelain 83 §:n mukaan jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Valtuutetun osalta päätöksen tekee aluevaltuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Ottaen huomioon mielenterveys- ja hyvinvointipalveluyksikön toimintakulujen määrän ja palveluyksikön kriittisyyden hyvinvointialueen organisaatiossa, on perusteltua katsoa, että mielenterveys- ja hyvinvointipalveluyksikön johtaja on rinnasteinen hyvinvointialuelain 77 §:n 1 mom 2 kohdassa tarkoitettuun johtavaa tehtävää hoitavaan henkilöön. Edellä olevasta johtuen mielenterveys- ja hyvinvointipalveluyksikön johtaja ei olisi vaalikelpoinen aluevaltuustoon.

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että:

- 1) Teijamari Laasonen-Balk on menettänyt vaalikelpoisuutensa tultuaan valituksi mielenterveys- ja hyvinvointipalveluyksikön johtajan virkaan
- 2) aluevaltuusto toteaa Teijamari Laasonen-Balkin luottamustoimen aluevaltuutettuna päättyneeksi

Sote-integraatiovaikutukset

Ei vaikutusta

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että:

- 1) Teijamari Laasonen-Balk on menettänyt vaalikelpoisuutensa tultuaan valituksi mielenterveys- ja hyvinvointipalveluyksikön johtajan virkaan
- 2) aluevaltuusto toteaa Teijamari Laasonen-Balkin luottamustoimen aluevaltuutettuna päättyneeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.